

ANDRZEJ BORODAKO

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Andrzej Boradako [Borodako], syn Daniela, ur. w 1907 r. we wsi Jackowskie Borki, gm. Wołożyn, pow. Wołożyn, woj. nowogródzkie, rolnik, prawosławny, narodowości polskiej, kawaler.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

22 września 1939 r. w okolicy Sadowej [Sądowej] Wiszni k. Lwowa zostałem wzięty do niewoli przez Armię Czerwoną. Po rozbrojeniu rozstałem puszczony na wolność, lecz w drodze do swej miejscowości na stacji kolejowej Krasne zostałem zatrzymany ponownie.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Szepietówka, Busk, Wierzbiany [Wierzbiany], Angielówka, Złoczów, Brody i Starobielsk.

4. Opis obozu, więzienia:

Obozy jeńców były w barakach drewnianych i szopach, otoczone płotem z drutów kolczastych i strażnikami. W barakach było ciasno i słabo palono w ziemie, tak że dużo jeńców poodmrażało nogi, gdyż nie mieli ubrań i pościeli. Warunki zdrowotne były fatalne: brak wody i łaźni z początku nie było zupełnie.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

W Szepietówce było ok. 20 tys. jeńców, w pozostałych obozach od tysiąca do pięciu tysięcy. Większość stanowili Polacy, poza tym byli Ukraińcy, Białorusini i Żydzi. Poziom umysłowy był różnorodny, wzajemne stosunki wśród jeńców dobre.

6. Życie w obozie, więzieniu:

W obozie jeńców, gdzie przebywałem, praca trwała od 8 do 12 godzin na dobę przy robotach drogowych, biciu kamieni i budowie lotniska. Za pracę wypłacano od rubla do półtora rubla dziennie, z czego potrącano za wyżywienie. Ubranie i wyżywienie dawano w niedostatecznej ilości. Współżycie koleżeńskie było dobre. Świetlica była, lecz jeńcy nie uczęszczali, gdyż tam były jedynie gazety komunistyczne.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Stosunek NKWD do Polaków był brutalny. Za małą niedokładność nakładali kary i wsadzali do karceru. Propagandę komunistyczną gloryfikującą ustrój sowiecki prowadzili stale i bardzo często dowodzili, że państwa polskiego już nigdy nie będzie oraz wyszydzali były rząd polski.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska była niedostateczna z powodu braku lekarstw i miejsc w szpitalu. Śmiertelność duża, przeciętnie tygodniowo od 10 do 15 osób, szczególnie w Szepietówce.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Listy od rodziny otrzymywałem bardzo rzadko, co się zaś działo w kraju, nie było wiadomo.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Przy końcu sierpnia 1941 r. zostałem zwolniony z obozu jeńców wojennych w Starobielsku i wraz z transportem wstąpiłem do 6 Dywizji Piechoty w Tocku [Tockoje].